**VILNIAUS APSKRITIES VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA**

# IŠVADA
# DĖL 2009 M. GEGUŽĖS 17 D. RESPUBLIKOS PREZIDENTO RINKIMŲ POLITINĖS KAMPANIJOS FINANSAVIMO ATASKAITŲ PATIKRINIMO

2009 m. rugpjūčio 21 d.
Vilnius

Vadovaudamasi 2004 m. rugpjūčio 23 d. Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymu Nr. IX-2428 Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (toliau –Inspekcija) patikrino galutines kandidatų ir pretendentų į kandidatus 2009 m. Respublikos Prezidento rinkimų galutines politinės kampanijos finansavimo ataskaitas.

Patikrinimo metu nustatyta:

**Kandidatas Algirdas Butkevičius**

Pažeidžiant 2004 m. rugpjūčio 23 d. Lietuvos Respublikos politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 (toliau - Įstatymas) 4 str. 4 d. nuostatą, Zigmanto Balčyčio 900 Lt auka pervesta ir užregistruota aukų lape AK Nr. 0014863 2009 m. gegužės 18 d. (po rinkimų) ir nepateikta iki rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos sudaryta politinės kampanijos finansavimo sutartis, kaip tai numatyta Įstatymo 12 str. 3 d. Pažeidžiant Įstatymo 11 str. 1 d. nuostatas, auka grąžinta aukotojui tik 2009 m. birželio 15 d. (praėjus 28 dienom).

2009 m. gegužės 18 d. (po rinkimų) iš Vytenio Andriukaičio priimta 1000 Lt auka, tačiau Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai kartu su politinės kampanijos finansavimo ataskaita nepateikta iki rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos sudaryta politinės kampanijos finansavimo sutartis, kaip tai numatyta Įstatymo 12 str. 3 d. (V. Andriukaičio 2009 m. balandžio 30 d. finansinis įsipareigojimas Inspekcijai pateiktas 2009 m. liepos 29 d.).

Pažeidžiant Įstatymo 2 str. 12 d., 2 str. 17 d. ir 26 str. 3 d., Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo tvarkos (toliau – Ataskaitos pildymo tvarka), patvirtintos Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2007 m. rugpjūčio 23 d. sprendimu Nr. 290, 1 p. ir 5 p. nuostatas bei minėtuoju sprendimu patvirtintos Politinės partijos ar

politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos (toliau – Žiniaraščio pildymo tvarka) 1 p. nuostatas, politinės kampanijos finansavimo ataskaitos (toliau – Ataskaita) III dalyje "Politinės kampanijos finansavimo išlaidos" ir politinės partijos ar politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio (toliau – Žiniaraštis; formos patvirtintos Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2004 m. rugsėjo 13 d. sprendimu Nr. 326) stulpelyje „Pajamos/išlaidos, iš tos sumos skolos įsipareigojimų suma, Lt" neparodyta 2218,19 Lt išlaidų ir skolų pagal UAB „Žemaitijos leidyba" 2009 m. gegužės 15 d. PVM sąskaitą faktūrą serija ŽL Nr. 000234 (1129,16 Lt) už politinę reklamą laikraštyje „Būdas žemaičių" (2009 m. gegužės 15 d. Nr. 38) ir pagal VšĮ „Telšiai šiandien" 2009 m. gegužės 29 d. PVM sąskaitą faktūrą serija TS Nr. 0083 (1089,03 Lt) už politinę reklamą laikraštyje „Telšiai šiandien" (2009 m. gegužės 5 d. Nr. 27).

Pažeidžiant Įstatymo 3 str. 6 d. nuostatas, iš Lietuvos socialdemokratų partijos 2009 m. kovo 9 d. priimta 11600 Lt auka, neįsiregistravus kaip savarankiškam politinės kampanijos dalyviui (Algirdas Butkevičius kaip savarankiškas politinės kampanijos dalyvis įregistruotas 2009 m. kovo 17 d.).

**Kandidatas Česlovas Jezerskas**

Pažeidimų nenustatyta.

**Kandidatė Dalia Grybauskaitė**

Pažeidimų nenustatyta.

**Kandidatas Kazimira Danutė Prunskienė**

Pažeidimų nenustatyta.

**Kandidatas Loreta Graužinienė**

Pažeidimų nenustatyta.

**Kandidatas Valdemar Tomaševski**

Pažeidžiant Įstatymo 3 str. 6 d. nuostatas, iš Lietuvos lenkų rinkimų akcijos 2009 m. kovo 9 d. gauta 11600 Lt auka, neįsiregistravus kaip savarankiškam politinės kampanijos dalyviui (Valdemar Tomaševski kaip savarankiškas politinės kampanijos dalyvis įregistruotas 2009 m. kovo 26 d.).

Tikrinant nustatyta, kad 2009 m. gegužės 4 d. tarp UAB „Lukoil Baltija" ir Valdemar Tomaševski buvo sudaryta sutartis Nr. KUP 09/05/04 dėl 200 vnt. vienkartinių 50 Lt vertės „Lukoil" degalų kortelių (toliau - kortelės) įsigijimo. Už šias korteles iš specialiosios rinkimų sąskaitos 2009 m. gegužės 6 d. UAB „Lukoil Baltija" buvo sumokėta 10 000 Lt. Įsigytos kortelės buvo išdalintos 26 asmenims, kurie pasirašė kortelių išdavimo žiniaraščiuose.

Inspekcijai tikrinti pateiktuose žiniaraščiuose nurodytas asmens, gavusio korteles, vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, kortelių kiekis bei asmens parašas, tačiau nenurodyta jų sudarymo data ir vieta, nėra duomenų, leidžiančių identifikuoti, kas užpildė žiniaraščius. Prie kiekvieno žiniaraščio pridėtos transporto priemonių panaudos sutartys, sudarytos tarp asmenų

ir Lietuvos Lenkų rinkimų akcijos, transporto priemonių registracijos liudijimų kopijos bei kuro nurašymo aktai.

Iš automobilių panaudos sutarčių matyti, kad 26 fiziniai asmenys (panaudos davėjai) ir Lietuvos lenkų rinkimų akcija (panaudos gavėja) susitarė, kad panaudos davėjai įsipareigoja savo nuosavus automobilius naudoti rinkimų organizavimo tikslams. Taip pat susitarta, kad panaudos gavėja (lenkų rinkimų akcija) atlygina šiems asmenims už sunaudotą kurą pagal kuro nurašymo aktą.

Kaip tikrinimo metu žodžiu paaiškino kandidato iždininkė Danuta Dakševič, automobiliai Lietuvos lenkų rinkimų akcijai perduoti naudotis nebuvo, panaudos davėjai patys vairavo automobilius važinėdami rinkimų organizavimo tikslais. Panaudos davėjams buvo išduotos kortelės. Prie sutarčių pridėti automobilių nuosavybę pavirtinančių dokumentų (transporto priemonių registracijos liudijimų) kopijos ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos surašyti ir pasirašyti kuro nurašymo aktai.

Tikrinant kortelių panaudojimą, pagal pateiktus 26 kuro nurašymo aktus nustatyta, kad iš viso buvo nuvažiuoti 30359 km, sunaudoti 2965 litrai kuro. Remiantis nurašymo aktais, automobiliais buvo važinėta vidutiniškai po 9 dienas nuo 2009 m. gegužės 7 d. iki 2009 m. gegužės 17 d.

Pagal UAB „Lukoil Baltija“ pateiktą informaciją nustatyta, kad iki Prezidento rinkimų datos - 2009 m. gegužės 17 dienos, kuri tuo pačiu yra vėliausia kuro nurašymo aktuose nurodyta data, į UAB „Lukoil Baltija“ kaip panaudota negrįžo nė viena iš 200 kortelių, parduotų Valdemar Tomaševski, t. y., kortelės, kurių įsigijimo išlaidos įtrauktos į tikrinti pateiktus Ataskaitą ir Žiniaraštį, nebuvo panaudotos Prezidento rinkimų politinės kampanijos metu. Dėl nurodytų priežasčių minėtąją 10000 Lt sumą įrašius Ataskaitos III dalyje "Politinės kampanijos finansavimo išlaidos" ir Žiniaraščio stulpelyje „Pajamos/išlaidos, iš tos sumos skolos įsipareigojimų suma, Lt“ buvo pažeistos Įstatymo 16 str. 5 d., 2 str. 12 d., 2 str. 17 d. ir 26 str. 3 d., taip pat Ataskaitos pildymo tvarkos 1 p. ir 5 p. bei Žiniaraščio pildymo tvarkos 1 p. nuostatos.

Siūlome aukščiau išdėstytą informaciją dėl degalų kortelių panaudojimo perduoti teisėsaugos institucijoms.

Nustatyta ir panaudos sutarčių sudarymo pažeidimų. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.629 str. apibrėžta panaudos sutarties samprata, o 6.632 str. numatyta, kad teisę perduoti daiktą neatlygintinai naudotis kitam asmeniui turi tik to daikto savininkas arba kiti įstatymų ar daikto savininko įgalioti asmenys, tuo tarpu tikrinant pastebėta, kad kai kurios minėtos automobilių panaudos sutartys sudarytos ne transporto priemonių savininkų vardu, tačiau įgaliojimai, suteikiantys teisę pasirašyti panaudos sutartis, nepateikti. Tikrinant automobilių panaudos sutartis nustatyta, kad jas pasirašė ne panaudos davėjas ir V. Tomaševski, o panaudos davėjas ir Lietuvos lenkų rinkimų akcija, atstovaujama Vandos Kravčionok.

**Kandidatas Valentinas Mazuronis**

Pažeidimų nenustatyta.

**Pretendentas į kandidatus Algimantas Matulevičius**

Pažeidžiant Įstatymo 3 str. 6 d. nuostatas, iš Pilietinės demokratijos partijos 2009 m. kovo 12 d. gauta 11600 Lt auka, neįsiregistravus kaip savarankiškam politinės kampanijos dalyviui (Algimantas Matulevičius kaip savarankiškas politinės kampanijos dalyvis įregistruotas 2009 m. kovo 20 d.).

**Pretendentas į kandidatus Algirdas Pilvelis**

Pažeidžiant Įstatymo 20 str. 6 d. 1 p. ir 2 p., 26 str. 2 d. nuostatas, nepateikti aukų lapai, Žiniaraštis, Ataskaita bei išlaidas pateisinantys dokumentai.

**Pretendentas į kandidatus Arūnas Valinskas**

Pažeidimų nenustatyta.

**Pretendentas į kandidatus Jonas Jankauskas**

Pažeidžiant Įstatymo 10 str. 6 d. ir Žiniaraščio pildymo tvarkos 2 p. nuostatas, 11600 Lt pretendento nuosavų lėšų politinei kampanijai paaukota 2009 m. vasario 26 d. (tą dieną sumokėtas užstatas), tačiau aukų lapas AK Nr. 0014683 surašytas pavėluotai - 2009 m. kovo 3 d.

**Pretendentas į kandidatus Vidmantas Sadauskas**

Pažeidžiant Įstatymo 10 str. 6 d. ir Žiniaraščio pildymo tvarkos 2 p. nuostatas, 11600 Lt pretendento nuosavų lėšų, paaukotų politinei kampanijai 2009 m. vasario 27 d. (tą dieną sumokėtas užstatas), aukų lapas AK Nr. 0014774 surašytas pavėluotai - 2009 m. kovo 2 d.

**Pretendentas į kandidatus Vytautas Kundrotas**

Pažeidimų nenustatyta.

**Pretendentas į kandidatus Zigmas Vaišvila**

Pažeidžiant Įstatymo 2 str. 5 d., 10 str. 6 d. ir Žiniaraščio pildymo tvarkos 2 p. nuostatas, 11600 Lt pretendento nuosavų lėšų, paaukotų politinei kampanijai, ir 1465,51 Lt fizinių ir juridinių asmenų aukų neįregistruota aukų lapuose: 449,82 Lt – Mindaugo Mažeikos (nepiniginė auka), 782,69 Lt – UAB „Arminda“ (nepiniginė auka), 33 Lt – UAB „FF Lizingas (nepiniginė auka) ir 200 Lt – Meilutės Jasienės.

Tikrinimo metu Inspekcija raštu kreipėsi į Valstybės saugumo departamentą, Specialiųjų tyrimų tarnybą ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Vidaus reikalų ministerijos, prašydama pateikti turimą informaciją apie 2009 m. Respublikos Prezidento rinkimų politinės kampanijos finansavimo šaltinius, kurie gali būti neteisėti, tačiau tokios informacijos minėtos institucijos nepateikė.

Vadovaujantis Įstatymo 10 str. 1 d. prie išvados pridedamas priedas, kuriame nurodyti aukotojai fiziniai asmenys, paaukoję daugiau kaip 10 procentų praeitais metais jų gautų pajamų ir jų paaukotos sumos. Tikrinant, ar asmenys šios politinės kampanijos politinės kampanijos dalyviui (dalyviams) paaukojo ne daugiau kaip 10 procentų praeitais metais gautų pajamų, buvo naudojami Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos turimi gyventojų metinių pajamų mokesčio deklaracijų duomenys.

PRIDEDAMA. 1 lapas.

Viršininko pavaduotoja Raimonda Savickienė

Priedas prie 2009 m. rugpjūčio 21 d. išvados

Fizinių asmenų, paaukojusių daugiau kaip 10 procentų praeitais metais gautų pajamų, sąrašas

| Eil. Nr. | Aukotojo | | Aukota suma, Lt |
|---|---|---|---|
| | Vardas | Pavardė | |
| 1. | Vytautas | Vepštas | 1.000 |
| 2. | Vidmantas | Sadauskas | 11.620 |
| 3. | Loreta | Graužinienė | 32.400 |
| 4. | Algimantas | Mileris | 5.000 |
| 5. | Adomas | Navickas | 2.000 |
| 6. | Andrius | Morkūnas | 8.000 |
| 7. | Virginijus | Kirklys | 4.500 |
| 8. | Jurgis | Vilčinskas | 555 |
| 9. | Mindaugas | Višinskis | 7.000 |
| 10. | Gintaras | Didžiokas | 10.000 |
| 11. | Algirdas | Grublys | 300 |
| 12. | Algirdas | Butkevičius | 39.000 |
| 13. | Jonas | Jankauskas | 14.900 |
| 14. | Sigitas | Ambrazevičius | 3.000 |
| 15. | Vytautas | Dudėnas | 10.000 |
| 16. | Jurgita | Sapožnikovienė | 5.000 |
| 17. | Romas | Bričkus | 1.000 |
| 18. | Česlovas | Jezerskas | 1.000 |
| 19. | Rasa | Vaitkienė | 5.000 |